

ORTAOKUL 2. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA BECERİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE EĞİTSEL OYUNLARIN BAŞARI VE KALICILIĞA ETKİSİ*

Mehmet GEDİK**

Geliş Tarihi : 08.08.2016

Kabul Tarihi : 16.11.2016

Öz

Bu çalışmanın amacı, ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerinin geliştirilmesinde eğitsel oyunlardan faydalanılmasının başarı ve kalıcılığa etkisini ortaya koymaktır. Araştırma deneysel yöntem içerisinde yer alan ön test–son test kontrol gruplu modelinden olup yarı deneysel bir nitelik taşımaktadır. Araştırmanın çalışma grubu Erzurum ili Palandöken ilçesinde bulunan farklı sosyoekonomik bölgelerdeki okullardan random (rastgele) yöntemle seçilmiş üç okuldaki öğrencilerden oluşmaktadır. Deney (eğitsel oyun) grupları, birinci okuldan 33, ikinci okuldan 30 ve üçüncü okuldan 22 toplamda 85 öğrenci; kontrol gurupları ise birinci okuldan 35, ikinci okuldan 33 ve üçüncü okuldan 22 toplamda 90, genel toplamda 175 altıncı sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmada okuma becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. Veriler araştırmacının hazırlamış olduğu "Okuma Becerisi Başarı Testi" (OBBT) ile toplanmış ve uygulama sonucu elde edilen veriler, SPSS 18.00 kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlar yapılmıştır. Ayrıca kontrol ve deney gruplarının başarı düzeylerini karşılaştırmak amacı ile uygulanmış ön ve son testlerin analizi bağımsız gruplar için, "bağımsız t testi" kullanılarak yapılmıştır. Sonuç olarak eğitsel oyunlarla öğretim tekniğinin öğrencilerin okuma becerisinin geliştirilmesinde mevcut öğretim programı yaklaşımlarına göre daha etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, eğitsel oyunlar, okuma, başarı, kalıcılık

THE INFLUENCE OF EDUCATIONAL PLAYS ON ACHIEVEMENT AND PERMANENCE IN THE IMPROVEMENT OF 2TH GRADE STUDENTS' READING SKILLS

Abstract

The aim of this study is to examine the influence of using educational games on achievement and permanence in the 6th grade students' reading skills. The study includes experimental method; however as it is based on a control group that includes pre and post test it is a quasi-experimental study. The experimental group of the study consists of students of three schools which were chosen randomly among different schools that have different socio-economic regions in Erzurum, Palandöken. Experiment groups were consisted of 85 students, 33 of them were from the first school, 30 of them were from the second school and 22 of them were from the third school; on the other hand the control groups were consisted of 90 students, 35 of them were from the first school, 33 of them were from the second school and 22 of

* Bu makale *Ortaokul 2. Sınıf Öğrencilerinin Temel Dil Becerilerinin Geliştirilmesinde Eğitsel Oyunların Başarı ve Kalıcılığa Etkileri* adlı doktora tezinden üretilmiştir.

** Yrd. Doç. Dr.; Siirt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü, mehmetgedik@siirt.edu.tr

them were from the third school. There were 175 6th grade students in total. In the study, the research was conducted to improve reading skill. Data were collected via “Reading Skills Achievement Test” (OBBT) which was prepared by the researcher.

The data that were collected from the study were analyzed by using SPSS 18.00 and evaluations were done. In addition, the analysis of pre and post tests for independent groups were done by using ‘independent t test’ to compare the success of control and experiment groups. As a result, it is revealed that teaching with educational plays is more influential in the improvement of students’ reading skills when compared to other teaching approaches.

Key Words: Secondary school, educational plays, reading, success, permanence

Giriş

Okuma Becerisi

Bilginin hızla üretildiği ve bir o kadar hızda tüketildiği bir çağda yaşamının gereği olarak bilgiye ulaşmak, onu anlamak/anlamlandırmak ve gelecek nesillere gereği gibi ulaştırmak okumanın önemini her geçen gün daha da artırmaktadır. Tarihî sürece bakacak olursak dinleme becerisinin ortaokul Türkçe öğretim programına girişi 1981’de olmuştur. Konuşma becerisine ise 1949’da “Sözle İfade” başlığı altında değinilmiştir. Oysa okuma alanı 1924 tarihli ilköğretim programında yer almıştır (Temizyürek ve Balcı, 2006). Bu durum da bize eğitimcilerin okuma becerisinin önemine diğer dil becerilerine nazaran daha önce vardıklarını göstermektedir. Bunun en temel nedeni insanın bilgi edinme yollarının başında okumanın gelmesidir. Ayrıca günümüz eğitim sistemi özellikle okuma üzerine kurulmuştur. Millî eğitim programında yer alan tüm dersler okuma ile doğrudan ilişkilendirilmiştir.

Okuma bireyin önceden tanımlanmış çeşitli sembolleri takip ederek analiz ve sentez yapabilme sürecindeki bir beceri ve kavrama eylemi olarak tanımlanabilir. Özbay “Okuma bir bakıma gördüğünü anlama faaliyetidir.” (2005: 2) derken 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda okuma becerisi şöyle tanımlanmaktadır: “Yazılı dilsel ürünlerden ses ve görme organlarının birlikte çalışması ile edinilen işaret ve sembollerin beyinde yorumlanarak anlam kazanması sürecidir.” (MEB, 2005: 20). Unutulmamalıdır ki okuma, anlama becerilerinin ikincisini, “Öğretim programlarının ise omurgasını oluşturmaktadır.” (Köksal, 2001: 1). Çeşitli araştırmacılar tarafından farklı şekillerde tanımlanan okumanın farklı yönlerden ele alınmasına karşın bir beceri ve kavrama eylemi olduğu konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Kısaca "Ana dili öğretiminde önemli bir yeri olan okuma eğitim ve öğretiminin amacı okuyan, okuduklarını anlayan, yorumlayıp eleştirebilen öğrenciler yetiştirmektir. Gelecekte iyi konuşan, düşünerek dinleyen, yaratıcı bir zekâyla yazı yazabilen kişilerin yetişmesi bu becerilerin geliştirilmesine bağlıdır.” (Gökçe, 2012: 826). Ayrıca okumayı fizyolojik, psikolojik

ve toplumsal yönleri olan bir süreç olarak gören Sever (2004: 13), okumayı dört temel noktaya ayırarak incelemiştir. Bunlar;

Okuma bir iletişim sürecidir.

Okuma bir algılama sürecidir.

Okuma bir öğrenme sürecidir.

Okuma bilişsel, duyuşsal ve devinişsel boyutlu bir gelişme sürecidir.

Öğrenciler okuduklarını çözümlmek için düşünme becerilerini kullanacaklar ve böylece kendi kişisel düşünsel çizgilerini geliştirecek, kanıtları değerlendirecek, çıkarımlarda bulunacak ve mantıklı sonuçlar çıkaracaklardır. Tüm bu aktiviteleri yapabilmek için okul ve ders sürecinde yapılan okumaların, öğrenciye ve kişilere yeterli olmadığını, okuma etkinliklerinin bir alışkanlık hâline getirilmesi gerektiğini söylemek mümkündür. Ders kitaplarının yanında gazete, dergi, makale, broşür, kitap, ansiklopedi gibi yazılı materyallerin okuma stratejileri kullanılarak okunması, metnin kavranması, anlaşılması, analiz edilmesi ve aktif bir şekilde bilgi öğrenilmesinde yardımcı olur (Özensoy, 2011). Unutulmamalıdır ki gelişen ve değişen dünyada insanların gelişebilmesi için çok yönlü okuma yapabilmesi zorunludur. Bu alışkanlıkları öğrencilere kazandırabilmek okula ve öğretmene düşmektedir.

Eğitsel Oyun ve Türkçe Dersinde Eğitsel Oyunun Kullanımı

Bu beceriyi kazandırırken öğretmenlerin en önemli yardımcısı tabii ki eğitsel oyunlar olacaktır. Çünkü ders esnasında sıkılan ilkokul/ortaokul çağındaki çocukların algılaması sevindikleri ve yapmaktan sürekli mutlu oldukları eğitici oyunlar kullanılarak en üst seviyeye çıkarılır. Hatta öğrencinin oyun oynama isteği, ister bilinçli olsun ister bilinçsiz olsun onu öğrenme isteğine yöneltmiş olacaktır. Unutulmamalıdır ki çocuğun hayatında oyuna gerekli yeri veren her yetişkin/eğitimci çocuğun eğitiminde yapılması gerekenlerin yarısını yapmış olur. Çünkü oyunla hem bedenin hem de ruhun kendini ifade etmelerine kapı aralamış oluruz (Bilgin, 1991:123).

Öğretmen merkezli klasik eğitimin yetersizliği anlaşıldıktan sonra, öğrenci merkezli, yenilenen eğitim oluşumlarında öğrencilerin dikkatini sürekli tutma, derse karşı tutumlarını olumlu hâle getirme ve öğrenmeyi daha eğlenceli hâle sokma isteği doğmuştur. Öğrenciyi eğitirken keyifli zaman geçirmesini sağlamak, böylece konuların zihinde kalıcılığını artırmak birçok bilinçli eğitimcinin önceliği olmuştur. Ayrıca oyun yalnızca bilginin kazandırılmasında değil, alışkanlıkların da kazandırılmasında da etkilidir. Duruma bu pencereden bakarsak, eyleme dönük alışkanlıklar, bilginin de denenerek edinilmesini sağlayacaktır. Kısaca, çocukların yaşamına alışkanlıklar oyunla girer. Çünkü oyun, çocuğun yaratma ortamıdır. Çocuk oyuna

sadece büyüklerinden gördüğünü aktarmakla kalmaz, ona kendinden de katar. Kendi yaşantısını oyuna yansıtır (Seyrek ve Sun, 2003: 8).

Bir öğretmenin hedef kitlesi öğrencileridir. Öğrenciler öğretmenin anlattıklarını özümseyememiş ve hayatlarında kullanamamışlarsa o bilgi öğrenilmiş sayılmaz. Bunca önem verilen okuma becerisinin eğitilen bireylere kazandırılmasında geleneksel öğretmen merkezli eğitim sisteminin sürekli kullandığı anlatma, dikte etme gibi daha çok ezbere dayanan bilgi depolama yöntemlerini kullanarak yapmanın imkânı yoktur. Bu nedenle oyunun bir eğitim aracı olup, başta anaokulu, ilkokul ve ortaokul olmak üzere okuma becerisinin geliştirilmesinde kolaylıkla kullanılabilmesi görülmektedir. Çünkü oyunla öğretimin amacı, oyunun zevk ve yarışma duygusundan yararlanarak, oyuna katılanların fiziksel ve zihinsel yeteneklerini geliştirmenin yanında okuma becerisini de istedik seviyeye getirmektir.

Literatürde beden, fen bilgisi, okul öncesi, sosyal bilgiler ve Türkçe eğitimi konusunda eğitsel oyunların kullanıldığı bir çok çalışmaya rastlanmıştır. Türkçe eğitimi alanında olanlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz: Kara (2010), yabancılara konuşma, yazma, anlama ve dilbilgisi derslerinde oyunun etkilerini, Şahin (2013), oyunların sokakta çalışan çocukların dil bilgisi başarı ve tutumlarına etkisini incelerken Aydın (2014), eğitsel oyunların çoklu zekâ bağlamında dil öğretimine katkılarını araştırmıştır. Ayrıca Gülsoy ve Uçkun (2013), kelime hazinesine eğitsel oyunların etkisini, Kalfa (2014), eğitsel oyunların yazma becerisine etkisini incelemişlerdir. Bu araştırma eğitsel oyunların okuma becerilerine yönelik başarı ve kalıcılığını incelediği ve alanda ilk olduğu için önemlidir.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın desenine, çalışma gurubuna, uygulama süreci, deney gruplarına yönelik işlemler, okuma becerisine yönelik uygulamalar ile verilerin toplanması ve analizine ait bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada deney ve kontrol gruplarının oluşturulması bakımından yarı deneysel desen kullanılmıştır. Grupların seçiminde dersin öğretmeninden alınan bilgiler ve ders notları doğrultusunda başarı düzeyleri eşit sayılabilecek her üç okulda iki sınıf belirlenmiş, bu sınıflar arasında kura çekilmiş, biri deney diğeri kontrol grubu olarak seçilmiştir. Bu tür yarı deneysel desen uygulamalarına eşleştirilmiş desen adı verilmektedir (Büyüköztürk, Kılıç, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2010: 206).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu Erzurum ili Palandöken ilçesinde bulunan okullardan

araştırmacının öğretmenlik yaptığı okul ile random (rastgele) yöntemle farklı iki okul seçilmiştir. Deney (eğitsel oyun) grupları, ilk okuldan 6-C sınıfı (33 kişi), 2. okuldan 6-A sınıfı (30 kişi) ve 3. okuldan 6-D sınıfı (22 kişi) toplamda 85 öğrenci; kontrol grupları ise ilk okuldan 6-E sınıfı (35 kişi), 2. okuldan 6-B sınıfı (33 kişi) ve 3. okuldan 6-F sınıfı (22 kişi) toplamda 90, genel toplamda 175 altıncı sınıf öğrencisinden oluşmaktadır.

Uygulama Süreci

Araştırmada başarı durumu birbirinden farklı okullardan alınan öğrenciler bulunduğu ve çalışma gruplarının oluşturulmasında grup eşleştirme tekniği kullanıldığı için ilgili değişkenlere ait grup ortalamaları bakımından birbirine benzer iki grup oluşturulur (Büyüköztürk, 2014).

Uygulama on iki hafta sürmüştür. Belirlenen sınıfların derslerine giren Türkçe öğretmenleri ile görüşülerek sınıf öğrencilerinin genel durumları hakkında bilgi alınmıştır. Seçilen sınıflarda uygulama öncesi öğrencilerin konuya ilişkin ön bilgilerini belirlemek için birer ön test uygulanmıştır. Uygulama sonrasındaki aşamada alanla ilgili değişim düzeylerini tespit edebilmek amacıyla da son test yapılmıştır. Uygulamadan iki hafta sonra ise kalıcılık testleri uygulanmıştır.

Deney Gruplarına Yönelik İşlemler

Deney grupları için yapılan etkinlik aşamaları şunlardır:

Çalışma yapılacak tüm öğrencilere deney süreci hakkında bilgi verildi.

Deney sürecine katılan tüm öğrencilere ön testler yapıldı.

Öğrencileri dersin merkezine almak amacıyla eğitsel oyun etkinliklerinin ders içindeki sırası öğrencilerle belirlendi.

Okuma metinlerinde yapılacak okuma etkinliğinin hangi eğitsel oyunla yapılacağına öğrencilerle karar verildi.

İkinci sınıf Türkçe dersinde üçüncü tema olan “Kişisel Gelişim” temasında kitap yazarları tarafından belirlenen metinlerde (Karabıyık, 2011) okuma becerisi için araştırmanın amacı doğrultusunda geliştirilen eğitsel oyunlar uygulandı.

Deneyin yürütüleceği ortaokul 2. sınıf Türkçe dersi teması (Kişisel Gelişim) ve ders kitaplarındaki metinler ve etkinlikler belirlendi.

Eğitsel oyun etkinliklerinde kullanılacak gerekli araç-gereçler araştırmacı tarafından sınıflara götürüldü.

Belirlenmiş temanın metinleri ve kazanımları eğitsel oyunun başarı ve beceri geliştirme

uygulamalarında bağlayıcı ve destek noktası olmuştur. Her derste önce temanın becerilere yönelik metinleri okuma etkinliğinde örnek alınmıştır.

Deney ve kontrol gruplarında yapılacak etkinlikler araştırmacı tarafından araştırmanın amaçları ile ilgili yöntemler ve kazanımlar doğrultusunda hazırlanmış, hazırlanan bu etkinlikler Deney 1 grubunda araştırmacı tarafından, Deney 2 ve Deney 3 gruplarında ise ders öğretmenleri tarafından uygulanmıştır. Uygulama yapılmadan önce öğretmenlere eğitsel oyunlar hakkında genel bilgi verilmiş, uygulama sürecinde dikkat edecekleri hususlar belirtilmiş ve uygulamada oynayacakları oyunlar örneklerle gösterilmiştir.

Okuma Becerisine Yönelik Uygulamalar

Deney 1 grubundaki öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek amacı ile ilk önce araştırmacı tarafından kitaptaki okuma parçası “Sol Ayağını Kullanan Adam” adlı metin kullanılarak geliştirilen “Arkamdan Oku” etkinliği uygulanmıştır. Deney 2 ve Deney 3 gruplarındaki öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla hazırlanan “Arkamdan Oku” etkinliği de araştırmacının gözetiminde kendi sınıf öğretmenleri tarafından uygulanmıştır.

Bu oyun bitiminde dikkatli okumanın önemi anlatıldıktan sonra yine aynı metin doğrultusunda geliştirilen “Sıradaki Okusun” etkinliği uygulamada her bir deney grubu için kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler, ÖSYM'nin hazırlamış olduğu okuma anlama sorularından ilgili ünite kazanımlara uygun olarak araştırmacı tarafından seçilmiş ve oluşturulan "Okuma Becerisi Başarı Testi" ile elde edilmiştir. OBBT ile toplanmış veriler, SPSS 18.00 kullanılarak analiz edilmiş ve yorumlar yapılmıştır. Kontrol ve deney gruplarının başarı düzeylerini karşılaştırmak amacı ile uygulanmış ön ve son testlerin analizi bağımsız gruplar için, “bağımsız t testi” kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular

Deney ve kontrol gruplarının “Okuma Becerisi Başarı Testi” ön test, son test ve kalıcılık sınavlarından almış oldukları sınav notlarının veri analizi aşağıdaki gibidir.

OBBT'nden Elde Edilen Puanların Bağımsız -t Testi Analiz Sonuçları:

	Testler	Gruplar	N	Ortalama	SS	t	p
1. Grup	Ön başarı	Kontrol	35	57,85	15,01	-,94	,136
		Deney	33	61,06	12,85		
	Son başarı	Kontrol	35	69,28	16,98	-3,63	,00
		Deney	33	81,66	9,97		
	Kalıcılık	Kontrol	35	58,85	14,30	-3,29	,01
		Deney	33	68,78	10,00		
2. Grup	Ön başarı	Kontrol	22	55,45	14,30	-,10	,92
		Deney	22	55,90	15,93		
	Son başarı	Kontrol	22	65,90	13,41	-4,40	,00
		Deney	22	81,13	9,11		
	Kalıcılık	Kontrol	22	55,90	11,40	-3,66	,00
		Deney	22	67,04	8,54		
3. Grup	Ön başarı	Kontrol	33	59,24	14,63	,46	,18
		Deney	30	57,66	11,79		
	Son başarı	Kontrol	33	72,87	11,66	-4,10	,01
		Deney	30	83,16	7,59		
	Kalıcılık	Kontrol	33	64,39	11,02	-1,37	,02
		Deney	30	67,66	7,27		

OBBT ön testlerinden elde edilen bulgu ve yorumlar için gösterilen verilere bakıldığında biri kontrol diğeri deney grubu olmak üzere her okuldan alınan iki değişik sınıf türüne ait ön test puanları arasında $p < 0,05$ için anlamlı fark olmadığı görülmüştür $t(66) = 0,94$, $p = 0,13$; $t(42) = 0,10$, $p = 0,92$; $t(61) = 0,46$, $p = 0,18$; $p > 0,05$). Bu durum, çalışma öncesi grupların bir birine denk olduğunu göstermektedir.

OBBT son testlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde elde edilen sonuçlara göre

biri kontrol diğeri deney grubu olmak üzere her okuldan alınan iki farklı gruba ait öğrencilerin son test sınavından almış oldukları puanlar arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür $t(66)=3,63, p=0,01$; $t(42)=4,40, p=0,00$; $t(61)=4,10, p=0,01$; $p<0,05$).

OBBT kalıcılık testlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde elde edilen sonuçlara göre biri kontrol diğeri deney grubu olmak üzere her okuldan alınan iki farklı gruba ait öğrencilerin kalıcılık test sınavından almış oldukları puanlar arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t(66)=3,29, p=0,01$; $t(42)=3,66, p=0,00$; $t(61)=1,37, p=0,02$; $p<0,05$).

Kısaca “Okuma Becerisi” için her üç okuldaki kontrol ve deney gruplarına uygulanan ön test ortalama puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmezken son test ve kalıcılık testi ortalama puanları arasında deney grupları lehine anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Araştırmada ortaokul 2. sınıf öğrencilerinin okuma becerisini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmıştır. Eğitsel oyunlarla eğitim verilen deney gruplarına ve mevcut programın tavsiye ettiği tekniklerin kullanıldığı kontrol gruplarına yapılan çalışmalarda son testten elde edilen veriler, iki grup arasındaki dinleme becerisi üzerine değişimin eğitsel oyunların kullanıldığı deney gruplarının lehine olduğu tespit edilmiş, okuma becerisini geliştirmede eğitsel oyunların daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmada, eğitsel oyunların öğretme ve öğrenme sürecinde yer almasının öğrencilerin temel dil becerilerinin gelişmesinde önemli bir rol oynadığı sonucuna varılmıştır. Yani Türkçe dersinde oyunların kullanımı programın öngördüğü yöntemle göre daha başarılı olduğu görülmüştür. Bu sonuç, Pehlivan (1997), Özcan (2001), Aycan, Türkoğuz, Arı ve Kaynar (2002); Taşlı (2003), Yıldırım (2004), Obut (2005), Özasan (2006), Altınbulak, Emir ve Avcı (2006); Bakar, Tüzün ve Çağiltay (2008); Çangır (2009), Saracaloğlu ve Aldan Karademir (2009), Malta (2010), Coşkun, Akarsu ve Kariper (2012), Karamustafaoğlu ve Kaya, (2013) tarafından da ortaya konulmuştur. Araştırma bulgularını destekleyen bu sonuçlar, eğitsel oyunların akademik başarıyı olumlu etkilediği şeklinde yorumlanabilir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular sıralanan araştırma bulgularıyla paralellik göstermektedir.

Eğitsel oyunlarla eğitim verilen deney gruplarına ve mevcut programının tavsiye ettiği tekniklerin kullanıldığı kontrol gruplarına yapılan çalışmalarda kalıcılığın sağlanmasında eğitsel oyunların daha etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Nicel veriler dışında araştırmacı ve dersleri takip eden, uygulamada bire bir bulunan öğretmenlerin gözlemlerinden de çeşitli sonuçlara varılmıştır. Bunlar:

Eğitsel oyunun uygulama sürecinde öğrenciler arasında kurallara uymama, mekân

darlığı ve bazen öğrencilerin gürültü yapması gibi problemler oluşmuştur. Bu sonuç Çangır (2009)'ın bulduğu sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Araştırmacının ve ders öğretmenlerinin tespiti ile öğrenciler ve eğitimciler eğitsel oyunla ilk kez tanışmış olmalarına rağmen dersi eğlenceli buldukları tespit edilmiştir. Ayrıca derse katılımın diğer derslere oranla da fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuç Çangır (2009)'ın bulduğu sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Araştırma sürecinde deney gruplarını oluşturan ve yöntemi eğlenceli bulan öğrenciler ve eğitsel oyunları uygulayan bazı öğretmenler ders zamanının yetmemesinden şikâyet etmiştir. Bazen öğrencilerin teneffüse dahi çıkmak istemedikleri görülmüştür. Bu sonuç Zengin (2002), Çangır (2009)'ın sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Uygulama yapan öğretmenler eğitsel oyunları beğenmiş ve derslerinde tekrar uygulayacağını belirtmişlerdir. Bu sonuç Çangır (2009)'ın araştırması ile paralellik göstermiştir.

Öğretmenler eğitsel oyunları derslerinde kullanmayı çok istediklerini ama yetiştirmeleri gereken bir programın olduğundan şikâyette bulunmuşlardır. Bu sonuç Çangır (2009)'ın araştırmasında da görülmüştür.

Araştırma sürecinde bazı öğretmenlerin deney gruplarında uygulanan eğitsel oyunları diğer yöntemlere destekçi olacak şekilde de uygulamak istemeleri eğitsel oyunların diğer yöntemlerle uygun şekilde kullanılabilir bir yöntem olduğunu göstermiştir.

Bu sonuçlar ışığında şu önerilerde bulunulabilir:

Eğitsel oyunların diğer temel dil becerilerine ve dil bilgisi alanına etkilerini görmek amacı ile çalışmalar yapılabilir.

Eğitsel oyunlar ile yapılacak çalışmalar farklı sınıflar için de uygulanabilir.

Eğitsel oyunların ders dışında çocuğun okumasını ne yönde etkilediği de araştırılabilir.

Öğrenme yalnızca sınıfta/okulda olmadığından eğitimin sürekliliğini sağlamak amacıyla öğrencilerin akranlarıyla bahçede oynayabilecekleri oyunları ve anne-babaların ev ortamında çocukların sosyal becerilerini ve dil becerilerinin gelişimini desteklemeleri için eğitsel ev oyunları hazırlanabilir.

Eğitsel oyunların sosyal becerilerden iletişim becerisi, duygularını ifade etme becerisi, problem çözme becerisi, empati becerisi gibi becerilere yönelik olarak hazırlanabilir.

Ayrıca eğitsel oyunların kullanımının ilkökul ve ortaokul ve lisede öğrenim gören öğrencilerinin derse olan tutumlarına olan etkisi de araştırılabilir.

Kaynaklar

- Altınbulak, D.; Emir, S. ve Avcı, C. (2006). “Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğitsel Oyunların Erişi ve Kalıcılığa Etkisi”. *Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, (2), 35-51.
- Aycan, S.; Türkoğuz, Ş.; Arı, E. ve Kaynar, Ü. (2002). “Periyodik Cetvelin ve Elementlerin Tombala Oyun Tekniği ile Öğretimi ve Bellekte Kalıcılığının Saptanması”. V. *Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*, Bildiri Kitabı. ODTÜ, Ankara.
- Aydın, T. (2014). “Dil Öğretimi ve Oyun-Çoklu Zekâ Teorisi Işığında”. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, Cilt 14, Sayı 1, ss. 71 -83.
- Bakar, A.; Tüzün, H. ve Çağiltay K. (2008). “Öğrencilerin Eğitsel Bilgisayar Oyunu Kullanımına İlişkin Görüşleri: Sosyal Bilgiler Dersi Örneği”. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, 27-37.
- Bilgin, B. (1991). *İslam ve Çocuk*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.
- Büyükoztürk, Ş. (2014). *DeneySEL Desenler*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büyükoztürk Ş.; Kılıç Çakmak, E.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, E. ve Demirel, F. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Çangır, M. (2009). *İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Derslerinde Eğitsel Oyun Yönteminin Uygulanma Durumu (Tuzla Örneği)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Coşkun, H.; Akarsu, B. ve Kariper, İ. A. (2012). “Bilim Öyküleri İçeren Eğitsel Oyunların Fen ve Teknoloji Dersindeki Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi”. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 13 (1), 93-109.
- Gökçe, E. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Kitap Okuma Alışkanlıkları. S. Sever (Ed.), 3. *Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu* içinde (s.823-833). Ankara: Ankara Üniversitesi.
- Gülsoy, T. ve Uçgun, U. (2013). “6. Sınıf Öğrencilerinin Kelime Hazinesinin Geliştirilmesinde Eğitsel Oyunların Etkisinin İncelenmesi”. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Sayı 8, Sonbahar, ss. 943-952.
- Kalfa, M. (2014). “Yabancılara Türkçe Öğretiminde Temel Düzeydeki Öğrencilerin Eğitsel Oyunlarla Yazma Becerilerinin Geliştirilmesi”. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat*

Araştırmaları Dergisi, Bahar (20), ss. 85-102.

Kara, M. (2010). “Oyunlarla Yabancılara Türkçe Öğretimi”. *TÜBAR-XXVII-Bahar*, ss. 407-421.

Karamustafaoğlu, O. ve Kaya, M. (2013). “Eğitsel Oyunlarla ‘Yansıma ve Aynalar’ Konusunun Öğretimi: Yansımali Konu Örneği”. *Araştırma Temelli Etkinlik Dergisi (ATED)*, 3(2), 41-49.

Karabıyık, F. (2011). *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Öğretmen Kılavuz Kitabı*, Ankara: Evren Yayıncılık.

Karasar, N. (2004). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Köksal, K. (2001). *Okuma Yazma Öğretimi*, Ankara: Pegem A Yayınevi.

Malta, S. E. (2010). *İlköğretimde Kullanılan Eğitsel Oyunların Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

MEB (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu*, Ankara: MEB Yayınları.

Obut, S. (2005). *İlköğretim 7. Sınıf, Maddenin İçyapısına Yolculuk Ünitesindeki Atomun Yapısı ve Periyodik Çizelge Konusunun Eğitsel Oyunlarla Bilgisayar Ortamında Öğretimi ve Buna Yönelik Bir Model Geliştirme*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Manisa.

Özaslan, A. (2006). *Kelime Oyunları ile Kelime Dağarcığının Geliştirilmesinin Okuduğunu Anlama Düzeyine Etkisi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Özbay, M. (2005). *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Özcan, T. (2001). *İlköğretim Türkçe Öğretiminde Oyunla Öğretim Yöntemi ve Uygulamalar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Özensoy, A. U. (2011). “Eleştirel Okumaya Göre Düzenlenmiş Sosyal Bilgiler Dersinin Eleştirel Düşünme Becerisine Etkisi”. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. 7, Sayı 2, Aralık 2011, ss.13-25, Mersin.

Pehlivan, H. (1997). *Örnek Olay ve Oyun Yoluyla Öğretimin Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrenme Düzeyine Etkisi*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

- Saracaloğlu A. S. ve Aldan Karademir, . (2009). “Eğitsel Oyun Temelli Fen ve Teknoloji Öğretiminin Öğrenci Başarısına Etkisi”. *VIII. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Bildiri Kitabı*. 21-23 Mayıs, Osmangazi Üniversitesi: Eskişehir, 1098-1107.
- Sever, S. (2004). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Seyrek, H. ve Sun, M. (2003). *Okul Öncesi Eğitimde Oyun*, İzmir: Müzik Eserleri Yayınları.
- Şahin, E. Y. (2013). “Materyal Destekli Eğitsel Oyunların Sokakta Çalıştırılan Çocukların Türkçe Dil Bilgisi Başarı ve Tutumlarına Etkisi”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 6, Sayı 28, Güz 2013, ss. 459-468.
- Taşlı, F. (2003). *İlköğretimde İngilizce Öğretiminde Oyun Tekniğinin Erişkiye Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Temizyürek, F. ve Balcı, A. (2006). *Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Okulları Türkçe Programları*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yıldıran, N. (2004). *Fen Bilgisi Dersinde Atomun Yapısı ve Periyodik Çizelge Konusunun Oyun ve Modellerle Öğretilmesinin Başarıya Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Zengin, H. K. (2002). *Eğitsel Oyunlar ve İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Kullanımı*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.